

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.028.04.2016
P/16/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/071 – Kształcenie w szkołach dla dorosłych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Marian Dłucik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/228/2016 z dnia 14 listopada 2016 r. Stefania Zalewska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA 245/2016 z dnia 1 grudnia 2016 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-4)</p>
Jednostka kontrolowana	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „AWANS” w Katowicach ¹ , ul. Sokolska 23 40-086 Katowice.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Kurowski Dyrektor Szkoły ² <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 5)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie³ działalność Liceum w zakresie kształcenia dorosłych w okresie objętym kontrolą⁴.

Uzasadnienie oceny ogólnej Powyższą ocenę uzasadnia przede wszystkim negatywna ocena sposobu organizacji kształcenia w Szkole, na którą decydujący wpływ miały:

- zawyżenie danych o faktycznej liczbie słuchaczy, uczestniczących w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w przypadku czterech informacji miesięcznych przekazanych w okresie od września do grudnia 2016 r. do Urzędu Miasta w Katowicach, co skutkowało pobraniem przez Szkołę dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie nie mniejszej niż 45 448,00 zł, stanowiącej 14,1% środków dotacji przekazanych w tym okresie. W trakcie kontroli Dyrektor skorygował informację o liczbie uczniów, przekazaną do Urzędu;
- określenie w szkolnym planie nauczania wymiaru godzin obowiązkowych zajęć z podstaw przedsiębiorczości niższego niż określony dla tych zajęć w ust. 1 pkt 2 lit. a załącznika nr 12 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania

¹ Zwane dalej „Liceum”, „Szkołą” lub „NLO”.

² Wcześniej stanowisko to pełnili: Jerzy Kurowski od 1 marca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r., Marta Zięcina od 1 lipca 2016 r. do 31 października 2016 r. i Katarzyna Deluga od 1 listopada 2016 r. do 1 grudnia 2016 r. Od 1 grudnia 2016 r. stanowisko Dyrektora Szkoły objął Pan Jerzy Kurowski.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Lata szkolne od 2013/2014 do 2015/2016, a także zdarzenia przed i po tym okresie, mające znaczenie dla kontrolowanej działalności.

w szkołach publicznych⁵. Skutkiem tej nieprawidłowości była realizacja zajęć z podstaw przedsiębiorczości w latach 2013-2016 przez słuchaczy I semestru w wymiarze niższym o 2 godziny od minimalnego.

Na negatywną ocenę tego obszaru wpłynęły również ujawnione nieprawidłowości dotyczące:

- dokumentacji przebiegu nauczania⁶, w której nie zapewniono:
 - a) integralności list obecności z dziennikami zajęć w latach szkolnych 2013/2014 do końca semestru jesiennego 2015/2016 oraz
 - b) chronologii wpisów słuchaczy w księdze słuchaczy,
- zatrudniania nauczycieli w okresie objętym kontrolą (do 31 stycznia 2016 r.) na podstawie umów o dzieło w sytuacji, gdy charakter wykonywanych przez nich zadań odpowiadał świadczeniu usług,
- prowadzenia zajęć edukacyjnych z podstaw przedsiębiorczości i fizyki przez nauczycieli nieposiadających wymaganych kwalifikacji⁷,
- nieprzeprowadzenia przez Dyrektora Liceum kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez Centrum Kształcenia „AWANS” Sp. z o.o.⁸ i wykorzystywanych na potrzeby Szkoły, określonych w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁹.

Izba zwraca ponadto uwagę, że frekwencja na zajęciach edukacyjnych w grudniu 2016 r. wynosiła 12,2% i była niższa od przedstawionej przez Szkołę w dokumentach przekazanych do Urzędu Miasta w Katowicach w poprzednich trzech miesiącach tego roku o odpowiednio 67,4 punktów procentowych, 68,5 punktów procentowych i 35 punktów procentowych i aż o 87,8 punktów procentowych od przedstawionej w dokumentach w grudniu w latach 2013-2014. Tak znaczne dysproporcje wraz z zeznaniami osób wykazanych przez Szkołę jako jej słuchacze, w których zaprzeczyli oni korzystaniu z oferty edukacyjnej Szkoły, podważają wiarygodność danych przedstawianych przez NLO i stanowiących podstawę dla wyliczenia dotacji przekazanych Szkole przez Urząd Miasta w Katowicach.

Przy formułowaniu oceny negatywnej uwzględniono także niską skuteczność i efektywność kształcenia w Liceum, określone przez niski wskaźnik liczby absolwentów Szkoły i osób przystępujących do egzaminu maturalnego w stosunku do liczby słuchaczy rozpoczynających naukę (odpowiednio 43,8% i 8,2% w roku szkolnym 2015/2016) oraz pogarszający się wskaźnik zdawalności (wynoszący 21,7% w roku szkolnym 2014/2015 oraz 7,1% w 2016/2017¹⁰) i słabe wyniki uzyskiwane na egzaminach maturalnych w tych latach, które w przypadku

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 204 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania”.

⁶ Określonej w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, ze zm.), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2002 r.”, a następnie w obowiązującym od 3 września 2014 r. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1170, ze zm.), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2014 r.”.

⁷ Kwalifikacje nie spełniały wymagań określonych w §2 rozporządzenia Ministra Edukacji narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia (Dz. U. z 2015 r., poz. 1264), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji”.

⁸ Zwane dalej „Centrum Kształcenia „AWANS” lub „organem prowadzącym”.

⁹ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach”.

¹⁰ Spośród 38 absolwentów w roku szkolnym 2014/2015 i 74 absolwentów w roku szkolnym 2015/2016 do matury przystąpiło odpowiednio 23 i 14 osób (tj. 60,% i 18,9%), z których egzamin maturalny zdało kolejno: 5 osób (21,7%) i 1 osoba (7,1%).

matematyki, języka angielskiego (w 2015 r.) były niższe od średnich wyników uzyskiwanych w kraju.

NIK zauważył przy tym poprawność przeprowadzenia przez Szkołę rekrutacji w latach objętych kontrolą. Stwierdzona w tym zakresie nieprawidłowość polegała na wymaganiu od kandydatów do Szkoły składania kopii dowodu osobistego lub sporządzaniu przez pracowników Szkoły w trakcie rekrutacji kopii tego dokumentu. Stanowiło to przekroczenie uprawnień Szkoły, wynikających z art. 20t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹¹, określającego jakich danych można żądać w procesie rekrutacji do szkoły.

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie procesu rekrutacji

Opis stanu
faktycznego

Śląski Kurator Oświaty w Katowicach¹² w sierpniu 2011 r. pozytywnie zaopiniował wniosek Centrum Kształcenia „AWANS” Jerzy Kurowski w Katowicach o nadanie z dniem 1 września 2011 r. uprawnień szkoły publicznej Niepublicznemu Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych „AWANS” w Katowicach.

(dowód: akta kontroli, str. 6)

Decyzją Prezydenta Miasta Katowice, z dnia 5 września 2011 r. od 1 września 2011 r. Szkole nadano uprawnienia szkoły publicznej¹³.

(dowód: akta kontroli, str. 7-8)

W dniu 5 września 2011 r. Szkołę wpisano do prowadzonej przez Prezydenta Miasta Katowice ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych¹⁴, a w dniu 8 listopada 2011 r. wprowadzono zmiany w tej ewidencji, określając termin rozpoczęcia działalności Szkoły od 1 lutego 2012 r.

(dowód: akta kontroli, str. 9-10)

W dniu 6 lipca 2012 r. Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadziło w Szkole kontrolę, sprawdzającą przestrzeganie wymagań określonych w art. 7 ust. 3 pkt 1,2,3,4 ustawy o systemie oświaty. W ocenie kontrolującego wizytatora, Szkoła m.in. realizowała programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ustawie o systemie oświaty, realizowała zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania, prowadziła dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych. Równocześnie w wyniku kontroli stwierdzono, że kwalifikacje jednego z nauczycieli zatrudnionych w Szkole nie spełniały wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁵. W związku z tymi ustaleniami, w roku szkolnym 2012/2013 zatrudniono już w Szkole nauczyciela posiadającego wymagane kwalifikacje.

(dowód: akta kontroli, str. 11-20)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że (...) *Zespół Szkół, w którego skład wchodzi Liceum prowadzi również zajęcia w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych i około*

¹¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1943, ze zm. zwaną dalej ustawą o systemie oświaty..

¹² Zwany dalej „Kuratorem Oświaty”.

¹³ Decyzja E-III.4423.14.2011.MK Prezydenta Miasta Katowice z dnia 5.09.2011 r. w sprawie nadania uprawnień szkoły publicznej Niepublicznemu Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych „AWANS” w Katowicach.

¹⁴ Zaświadczenie Nr 14/2011 E-III.4430.1.250.2011.MK z dnia 5.09.2011 r.

¹⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 1264.

20% ich słuchaczy nie posiada średniego wykształcenia, które jest niezbędne do uzyskania tytułu technika. Wykształcenie to zdobywają w naszym Liceum (...). W opinii Dyrektora Szkoły (...) najważniejszym działaniem, jakie prowadzimy są rzetelnie prowadzone zajęcia dydaktyczne, prowadzone przez profesjonalną kadrę pedagogiczną, co skutkuje zwiększającą się rokrocznie liczbą słuchaczy (...).

(dowód: akta kontroli str. 21-22)

Informacje o prowadzonym naborze do Szkoły, potencjalni słuchacze mogli znaleźć w ogłoszeniach w prasie lokalnej¹⁶, internecie¹⁷, na plakatach i ulotkach – kierowanych do urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej i zakładów pracy z terenu województwa śląskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 22-38)

Sposób przeprowadzania procesu rekrutacyjnego do Szkoły zweryfikowano na podstawie losowo wybranej dokumentacji 30 słuchaczy (po 10 osób w każdym roku szkolnym objętym kontrolą). Analiza tej dokumentacji wykazała, że wśród dokumentów zgromadzonych w teczkach słuchaczy znajdowały się świadectwa ukończenia gimnazjum (24 osoby), ośmioletniej szkoły podstawowej (3 osoby) oraz 3 świadectwa promocyjne (technikum lub liceum). Tym samym we wszystkich skontrolowanych przypadkach spełniony został wymóg wynikający z art. 20k ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty.

We wszystkich zbadanych dokumentacjach słuchaczy znajdowały się kserokopie dowodów osobistych.

(dowód: akta kontroli, str. 39-49)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W trakcie procesu rekrutacji od kandydatów do Szkoły wymagano złożenia kopii dowodu osobistego, a pracownicy Szkoły sporządzali również kopie dowodów osobistych w trakcie rekrutacji.

Szkoła, żądając podczas postępowania rekrutacyjnego kserokopii dowodu osobistego, przekroczyła swoje uprawnienia. Zakres danych, jakie szkoła może uzyskiwać i przetwarzać w ramach postępowania rekrutacyjnego został określony w art. 20f ustawy o systemie oświaty. Żądanie przedkładania przez słuchaczy kopii dowodów osobistych prowadziło do nieuprawnionego przetwarzania przez Szkołę innych danych, które nie były niezbędne w procesie rekrutacji, takich jak wizerunek, wzrost i kolor oczu.

(dowód: akta kontroli, str. 39-49)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że (...) *Nie byłem świadomy, że postępujemy niezgodnie z tym przepisem. Wobec tego zobowiązuję się do zaniechania tej praktyki (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 52)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁶ „Metro”, „Nasz Dzień”, „Dziennik Zachodni”, „Gazeta Wyborcza”.

¹⁷ Google, adwords, facebook, na bieżąco aktualizowana strona internetowa.

2. Sposób organizacji kształcenia w szkole

2.1. W latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 Szkoła funkcjonowała w oparciu o Statut Niepublicznego Liceum dla Dorosłych „AWANS” w Katowicach¹⁸. Statut obowiązujący od 1 września 2015 r. spełniał wymagania art. 84 ust. 2 ustawy o systemie oświaty i określał w szczególności: nazwę i typ Szkoły oraz jej cele i zadania, organ prowadzący, organy Szkoły oraz ich kompetencje, organizację Liceum, prawa i obowiązki pracowników Szkoły oraz słuchaczy. Wskazano również przypadki, w których słuchacz może zostać skreślony z listy słuchaczy, sposób uzyskiwania środków na działalność Szkoły oraz zasady rekrutacji.

(dowód: akta kontroli str. 819-881)

2.2. Szkoła posiadała plan nauczania opracowany na sześciomiesięczny cykl nauki¹⁹, który uwzględniał minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ust. 2 lit. a. załącznika nr 12 do rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, oprócz wymiaru godzin zajęć przedmiotu „podstawy przedsiębiorczości”, co opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli str. 882)

W latach 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 obowiązkowe zajęcia edukacyjne²⁰ z wyjątkiem „podstaw przedsiębiorczości” były realizowane w wymiarze zgodnym z określonym w szkolnym planie nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 884)

2.3. Zajęcia edukacyjne odbywały się w pomieszczeniach wynajmowanych przez organ prowadzący w trzykondygnacyjnym budynku Gimnazjum nr 3 w Katowicach przy ul. Sokolskiej 23. Na potrzeby Liceum wynajmowano pomieszczenia dydaktyczne na co drugą sobotę i niedzielę, tj. na czas prowadzonych zajęć. Zajęcia odbywały się w 14 salach dydaktycznych (klasopracowniach, m.in.: języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, historii, wiedzy o społeczeństwie, fizyki chemii, biologii i informatyki) utrzymywanych w należyтым porządku, wyposażonych w różnorodne pomoce dydaktyczne, m.in. plansze, mapy, gabloty, tablice interaktywne, projektory, telewizory i komputery. Na wszystkich kondygnacjach znajdowały się pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla mężczyzn lub dla kobiet, utrzymywane w czystości i w sprawności technicznej. Drogi ewakuacyjne były oznakowane i niezastawione.

W latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 zajęcia kilku oddziałów Liceum²¹ były prowadzone w budynku Zespołu Szkół Nr 5 w Jastrzębiu Zdroju przy ul. Staszica 10. Według zeznań Dyrektora Szkoły, początkowo byli to słuchacze, którzy zostali przejęci ze zlikwidowanego z dniem 1 lutego 2013 r., Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „AWANS” w Jastrzębiu Zdroju, a następnie słuchacze, którzy podjęli naukę w Liceum w wyniku kolejnych naborów, wynikających przede wszystkim ze współpracy Centrum Kształcenia „AWANS” Sp. z o.o. z Kompanijnym Ośrodkiem Szkolenia Sp. z o.o. w Knurowie oraz

¹⁸ Przyjęty uchwałą nr 1/2012 z 20 lutego 2012 r., ujednolicony uchwałą nr 7/2013/2014 z dnia 10 marca 2014 r., zwany dalej „Statutem”.

¹⁹ W okresie objętym kontrolą Szkoła posiadała plan nauczania obowiązujący od roku szkolnego 2013/2014.

²⁰ Język polski – 180 godzin, matematyka – 151 godzin, język angielski – 105 godzin, historia – 36 godzin, wiedza o społeczeństwie – 15 godzin, geografia – 20 godzin, chemia – 16 godzin, fizyka – 20 godzin, biologia 15 godzin, informatyka – 20 godzin. W zakresie rozszerzonym zrealizowano: historię – 125 godzin, wiedzę o społeczeństwie – 90 godzin, przedmiot uzupełniający – przyroda 35 godzin.

²¹ Od dwóch oddziałów w roku szkolnym 2013/2014 do sześciu oddziałów w roku szkolnym 2015/2016.

ze Związkiem Zawodowym Górników JSW „Pniówek” w zakresie kształcenia zawodowego i ogólnego.

(dowód: akta kontroli str. 885-894)

W badanym okresie Śląski Kurator Oświaty nie prowadził w Szkole kontroli w zakresie prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 1071)

2.4. W 38 dziennikach lekcyjnych prowadzonych od roku szkolnego 2013/2014 do końca semestru jesiennego roku szkolnego 2015/2016, listy obecności nie stanowiły integralnej ich części, były natomiast przechowywane w oddzielnych segregatorach, co opisano szczegółowo w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli, str. 54)

2.5. Od 1 lutego 2012 r. w Szkole prowadzono księgę słuchaczy stosownie do obowiązku określonego w rozporządzeniach w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji. W przypadku słuchaczy wypisanych ze Szkoły w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 określano datę i przyczynę opuszczenia zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2002 r. oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2014 r. Wpisów do księgi słuchaczy dokonywano bez zachowania chronologii według dat rozpoczęcia nauki w Szkole, co opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli str. 903-905)

Z analizy rejestru wydanych zaświadczeń o uczęszczaniu do Liceum wynika, że w okresie objętym kontrolą wydano ogółem 229 zaświadczeń, z czego w poszczególnych latach szkolnych 2013/2014 i 2014/2015, 2015/2016 odpowiednio 74, 79 i 76 zaświadczeń. W roku szkolnym 2016/2017 (do 16 stycznia 2017 r.) wydano 46 zaświadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 906-908)

2.6. W dniach od 26 listopada 2016 r. do 2 grudnia 2016 r. Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadziło w Szkole, zleconą przez NIK, kontrolę w zakresie realizacji podstaw programowych i ramowych planów nauczania oraz przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów, która wykazała m. in.:

- przypadki niezgodności z przepisami prawa szczegółowych zasad wewnątrzszkolnego oceniania słuchaczy zamieszczone w Statucie,
- brak określenia w Statucie formy przekazywania przez nauczycieli informacji o spełnieniu warunków dopuszczenia słuchaczy do egzaminu semestralnego na miesiąc przed terminem tego egzaminu,
- niepełną realizację programu nauczania z języka polskiego, przyjętego do użytku w Szkole, czym nie spełniono warunku określonego w art. 7 ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty,
- nieuwzględnienie w szkolnym planie nauczania wymaganego wymiaru godzin z „podstaw przedsiębiorczości”,
- realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z „podstaw przedsiębiorczości” w wymiarze niższym niż określony w ramowym planie nauczania, czym nie spełniono warunku określonego w art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy o systemie oświaty,
- przypadki dopuszczania do egzaminu semestralnego słuchaczy, którzy uczęszczali na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne w wymiarze niższym niż 50%

- czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć, a ponadto otrzymali z tych zajęć oceny pozytywne,
- przypadki niedołączenia prac egzaminacyjnych słuchaczy do protokołu z egzaminu semestralnego oraz przypadki sporządzania protokołu z tego egzaminu niezgodnie z wymaganiami § 29 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych²²,
 - liczne przypadki dokonywania promocji na semestr programowo wyższy słuchaczy, którzy nie posiadali w dziennikach lekcyjnych wpisów ocen z prac kontrolnych,
 - przeprowadzenie egzaminu semestralnego z podstaw przedsiębiorczości dla dziewięciu słuchaczy I semestru roku szkolnego 2015/2016 (od 1 lutego do 31 sierpnia 2016 r.) w formie pisemnej, przy wymaganej przepisami – formie ustnej,
 - przypadki nieprzechowywania prac kontrolnych i egzaminacyjnych słuchaczy do czasu ukończenia lub opuszczenia przez nich szkoły,
 - przypadki niedokonywania chronologicznie wpisów danych słuchaczy w księdze uczniów,
 - niezłożenie i nieprzewodzenie ksiąg arkuszy ocen słuchaczy, którzy ukończyli lub opuścili Szkołę,
 - przypadki nieumieszczania w uchwałach Rady Pedagogicznej danych odzwierciedlających faktyczne wyniki klasyfikacji semestralnej i końcowej,
 - przypadki niewystarczającego nadzoru nad prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania,
 - liczne przypadki wpisów słuchaczy do dzienników zajęć bez zachowania porządku alfabetycznego w sytuacji, gdy Dyrektor Szkoły nie określił w tym zakresie innego porządku,
 - liczne przypadki braków wpisów w dziennikach zajęć, w tym: danych osobowych, semestralnych planów zajęć, tematów przeprowadzonych zajęć, ocen uzyskanych w ramach wewnątrzszkolnego systemu oceniania z ustnych i pisemnych egzaminów semestralnych oraz przypadki niepotwierdzania podpisem przeprowadzenia zajęć,
 - przypadki dokumentowania obecności słuchaczy niezgodnie z § 10 ust. 5 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2014 r. (tj. na poszczególnych godzinach zajęć edukacyjnych własnoręcznym podpisem),
 - dokonywanie sprostowań błędów i oczywistych pomyłek w dokumentacji przebiegu nauczania niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami,
 - niewpisywanie w arkuszach ocen wyników klasyfikacji końcowej po wpisaniu wyników klasyfikacji semestralnej uzyskanych w semestrze programowo najwyższym,
 - niedokonywanie w arkuszach ocen wpisów informacji o dacie promowania lub ukończenia szkoły, o dacie i przyczynie opuszczenia szkoły na podstawie dat podejmowanych uchwał Rady Pedagogicznej,
 - niedokonywanie wpisów danych do arkuszy ocen na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania, w tym na podstawie danych zawartych w księdze słuchaczy, dzienniku lekcyjnym oraz w protokołach zebrań Rady Pedagogicznej,
 - dokonywanie wpisów dotyczących zmiany nazwiska w dokumentacji przebiegu nauczania niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami.

²² Dz. U. z 2016, poz. 1943 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie oceniania i klasyfikowania”.

Do powyższych ustaleń, zawartych w protokole kontroli Kuratorium z dnia 12 grudnia 2016 r., Dyrektor Szkoły nie wniósł zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 909-956)

2.7. W Szkole został ustalony wewnętrzny system oceniania²³. Jego zasady zostały określone w rozdziale V Statutu²⁴ i odnosiły się do wewnątrzszkolnego oceniania, zasad oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy, zwalniania z obowiązkowych zajęć egzaminów: dodatkowego, semestralnego, klasyfikacyjnego i poprawkowego oraz zewnętrznych egzaminów szkolnych. W WSO przyjęto m. in., że podstawą klasyfikowania słuchaczy Liceum były egzaminy semestralne przeprowadzane z języka polskiego, matematyki i języka obcego w formie pisemnej i ustnej, a z pozostałych zajęć edukacyjnych – w formie ustnej. Do egzaminów semestralnych, według WSO, byli dopuszczani słuchacze, którzy uczęszczali na co najmniej 50% obowiązkowych konsultacji oraz uzyskali oceny co najmniej dopuszczające z wymaganych ćwiczeń i prac kontrolnych. Dla słuchaczy, którzy otrzymali oceny negatywne z jednego lub dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidziano egzamin poprawkowy.

(dowód: akta kontroli str. 825-843)

2.8. W badanym okresie Urząd Miasta w Katowicach nie przeprowadzał w Szkole kontroli w zakresie zgodności liczby słuchaczy w dokumentacji szkolnej wykazywanych przez organ prowadzący w celu uzyskania dotacji, poprawności prowadzenia dzienników lekcyjnych i ksiąg słuchaczy oraz weryfikacji dokumentów księgowych, na podstawie których rozliczana była dotacja.

W Informacjach miesięcznych o liczbie uczniów, przekazywanych do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach wykazano, że:

- w miesiącu wrześniu 2016 r. 471, tj. 100% słuchaczy (wpisanych w dokumentach Szkoły) uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kwota dotacji otrzymana w tym miesiącu wynosiła 97 014,00 zł),
- w miesiącu październiku 2016 r. 486, tj. 100% słuchaczy (wpisanych w dokumentach Szkoły) uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kwota dotacji otrzymana w tym miesiącu wynosiła 107 283,50 zł),
- w miesiącu listopadzie 2016 r. 223, tj. 51,4% z 434 słuchaczy (wpisanych w dokumentach Szkoły) uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kwota dotacji otrzymana w tym miesiącu wynosiła 106 191,00 zł),
- w miesiącu grudniu 2016 r. 52, tj. 12,2% z 427 słuchaczy (wpisanych w dokumentach Szkoły) uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych (kwota dotacji otrzymana w tym miesiącu wynosiła 11 143,50 zł).

(dowód: akta kontroli, str. 58-81)

Badanie w zakresie frekwencji na zajęciach przeprowadzono dla słuchaczy wszystkich grup semestralnych w roku szkolnym 2016/2017 w miesiącach: wrzesień, październik, listopad, grudzień. Obecność na zajęciach słuchacze potwierdzali własnoręcznym podpisem w dziennikach lekcyjnych. Porównanie danych zawartych w miesięcznych informacjach o liczbie słuchaczy przekazywanych do Urzędu Miasta w Katowicach z podpisami słuchaczy

²³ Zwany dalej „WSO”.

²⁴ Dotyczy Statutu obowiązującego od 1 września 2015 r.

w dziennikach lekcyjnych w poszczególnych miesiącach roku szkolnego 2016/2017 wykazało, że w przypadku wszystkich analizowanych miesięcy, w informacjach przekazanych do Urzędu zawarto większą łącznie o 208 osób liczbę słuchaczy niż wynikało z podpisów odnotowanych w dziennikach lekcyjnych, co opisano szczegółowo w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli str. 55)

Dziewięcioro (17,3%) ankietowanych w trakcie kontroli słuchaczy i absolwentów Szkoły przyznało, że w okresie nauki spotkało się z prośbą ze strony pracownika Szkoły o potwierdzenie podpisem obecności na zajęciach, na których byli nieobecni. Troje ankietowanych (5,8%) udzieliło odpowiedzi, że potwierdzało podpisem obecność na zajęciach, na których byli nieobecni.

(dowód: akta kontroli str. 56-57)

Wiarygodność danych przedstawianych przez Szkołę podważają także zeznania 6 z 11 słuchaczy Liceum, w których nie potwierdzają oni statusu słuchacza, autentyczności podpisów na listach obecności oraz dokonanej klasyfikacji semestralnych. Wiarygodność tych danych podważyła również kontrola frekwencji przeprowadzona przez NIK na zaplanowanych zajęciach w listopadzie i grudniu 2016 r. Powyższe omówiono w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(dowód: akta kontroli, str. 82-395, 414-503)

2.9. Objęte badaniem kwalifikacje 10 nauczycieli prowadzących zajęcia w Liceum w roku szkolnym 2016/2017, z wyjątkiem dwóch, odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji. Na prowadzenie zajęć dydaktycznych w Liceum zawierano z ww. nauczycielami umowy zlecenie (od 1 marca 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 963-1004)

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że słuchacze pozytywnie ocenili wiedzę i kompetencje nauczycieli (88,5% bardzo dobrze, 11,5% dobrze).

(dowód: akta kontroli str. 56)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W szkolnym planie nauczania Liceum określono wymiar 18 godzin obowiązkowych zajęć „podstawy przedsiębiorczości”, tj. niezgodnie z minimalnym wymiarem godzin określonym w ust. 2 lit. a. załącznika nr 12 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, w którym wskazano do realizacji w trzyletnim okresie nauczania 20 godzin „podstaw przedsiębiorczości”.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że powodem ustalenia nieprawidłowego wymiaru godzin było niedopatrzenie. Przedstawił, opracowany w trakcie kontroli, szkolny plan nauczania, w którym uwzględniono do realizacji od lutego 2017 r. wymiar 20 godzin zajęć „podstaw przedsiębiorczości”.

W ocenie NIK, skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości była realizacja przez słuchaczy I semestru w latach 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 obowiązkowych zajęć edukacyjnych „podstawy przedsiębiorczości” w wymiarze 18 godzin, tj. krótszym o 2 godziny od minimalnego wymiaru 20 godzin określonego dla tych

zajęć w ust. 2 lit. a. załącznika nr 12 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 882, 1071-1074)

2. W latach 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 Dyrektor Szkoły nie dokonywał kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez centrum Kształcenia „AWANS” Sp. z o.o. i wykorzystywanych na potrzeby Liceum, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, a także nie przekazał protokołów z ww. kontroli organowi prowadzącemu, czym nie spełnił obowiązku określonego w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁵.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił m. in, że zgodnie z umową najmu pomiędzy Gimnazjum Nr 3 w Katowicach a Centrum Kształcenia „AWANS” w Katowicach wynajmujący udostępnia sale lekcyjne i klasopracownie do prowadzenia zajęć. Poinformował, że Dyrektor Gimnazjum przekazywała Centrum protokoły z przeglądu technicznego całego budynku na początku każdego roku szkolnego.

Zdaniem NIK, wskazane rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach wskazuje jednoznacznie w § 3 ust. 1 i 2, że dyrektor szkoły lub placówki, co najmniej raz w roku, dokonuje kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, oraz określa kierunki ich poprawy. Z ustaleń kontroli sporządza protokół, który podpisują osoby biorące w niej udział. Kopie protokołu dyrektor przekazuje organowi prowadzącemu.

(dowód: akta kontroli str. 895-900)

3. Wpisy w księdze słuchaczy dotyczące 75 słuchaczy, spośród 211, którzy zostali wpisani do księgi w roku szkolnym 2013/2014, nie były dokonane chronologicznie według daty przyjęcia do Szkoły, co było niezgodne z § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2002 r.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było niedopatrzenie pracownika administracyjnego. Poinformował, że pouczył pracownika o obowiązku dokonywania wpisów słuchaczy do księgi chronologicznie według daty przyjęć.

(dowód: akta kontroli str. 903, 1071-1073)

4. W przypadku 38 dzienników lekcyjnych prowadzonych w Szkole w latach szkolnych od 2013/2014 do końca semestru jesiennego roku szkolnego 2015/2016, listy obecności nie stanowiły integralnej części dzienników lekcyjnych. Zgodnie z § 10 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji z 2014 r. *integralną częścią dziennika lekcyjnego są listy obecności, na których obecność na poszczególnych godzinach zajęć edukacyjnych słuchacze potwierdzają własnoręcznym podpisem.*

(dowód: akta kontroli str. 54)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że (...) *Listy były dołączane do comiesięcznych kopii sprawozdań o liczbie słuchaczy uczestniczących w zajęciach. Przekazywaliśmy je do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Katowice. Nie pamiętam dokładnie, do kiedy mieliśmy taki obowiązek. W pewnym momencie Urząd przestał wymagać*

²⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach”.

przekazywania tych list do sprawozdań. Jednak my w dalszym ciągu dołączaliśmy je do kopii sprawozdań i w ten sposób były przez nas przechowywane (...).

(dowód: akta kontroli str. 50-53)

5. W informacjach miesięcznych o faktycznej liczbie słuchaczy przekazanych do Urzędu Miasta w Katowicach w okresie od września 2016 r. do grudnia 2016 r. wykazano zawyżoną liczbę słuchaczy w stosunku do liczby słuchaczy, którzy swoim podpisem w listach obecności, potwierdzili udział w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu (potwierdzoną własnoręcznym podpisem na liście obecności). Zawyżenie frekwencji dotyczyło łącznie 208 osób, z tego:

- 96 słuchaczy we wrześniu 2016 r.,
- 94 słuchaczy w październiku 2016 r.,
- 18 słuchaczy w listopadzie 2016 r.

Kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wyniosła nie mniej niż 45 448,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 55)

W trakcie kontroli NIK Dyrektor Szkoły, w dniach 7 grudnia 2016 r. oraz 18 i 24 stycznia 2017 r., złożył w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach korekty informacji miesięcznych o liczbie uczniów za miesiąc wrzesień, październik, listopad 2016 r. Ponadto 18 stycznia 2017 r. dokonał korekty informacji za miesiąc grudzień 2016 r.

Skorygowane informacje dotyczyły liczby uczniów, którzy uczestniczyli w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych: w miesiącu wrześniu 2016 r. o 96 słuchaczy, w miesiącu październiku 2016 r. o 94 słuchaczy i w miesiącu listopadzie 2016 r. o 18 słuchaczy i w grudniu 2016 r. o jednego słuchacza²⁶. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych rozliczenie dotacji otrzymanej przez Szkołę za miesiące: wrzesień, październik, listopad i grudzień 2016 r. nie zostało zakończone.

(dowód: akta kontroli, str. 707-763)

W związku z niespełnieniem wymogu obecności na co najmniej połowie czasu przeznaczonego na poszczególne zajęcia edukacyjne, Rada Pedagogiczna w uchwale nr 5/2016/2017 z dnia 17 grudnia 2016 r. (w trakcie kontroli NIK) postanowiła z dniem 1 listopada 2016 r. skreślić 52 osoby z listy słuchaczy. Z dniem 1 grudnia 2016 r. siedmiu słuchaczy zrezygnowało z nauki w NLO. Liczba słuchaczy w roku szkolnym 2016/2017 zmniejszyła się o 59 osób i wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła ogółem 426 słuchaczy.

(dowód: akta kontroli, str. 702-706)

Kontrola ujawniła ponadto, że podpisy zamieszczone w listach obecności słuchaczy Szkoły w części przypadków nie są ich własnymi podpisami.

²⁶ W korekcie miesiąca września 2016 r. złożonej w dniu 7 grudnia 2016 r. wykazano, że 415, tj. 88,1% z 471 słuchaczy wpisanych w dokumentach Szkoły, uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w korektach tego miesiąca złożonych w dniach 18 i 24 stycznia 2017 r. odpowiednio 376 (79,8%) i 375 (79,6%) słuchaczy z 471 wpisanych w dokumentach Szkoły, uczestniczyło w takich zajęciach.

W korekcie miesiąca października 2016 r. złożonej w dniu 7 grudnia 2016 r. wykazano, że 430, tj. 88,5% z 486 słuchaczy wpisanych w dokumentach Szkoły, uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w korektach tego miesiąca złożonych w dniach 18 i 24 stycznia 2017 r. odpowiednio 394 (81,1%) i 392 (80,6%) słuchaczy z 486 wpisanych w dokumentach Szkoły, uczestniczyło w takich zajęciach.

W korektach miesiąca listopada złożonych w dniach 18 i 24 stycznia 2017 r. odpowiednio 178 (41%) i 205 (47,2%) słuchaczy z 434 wpisanych w dokumentach Szkoły, uczestniczyło w tych zajęciach.

W korekcie miesiąca grudnia, złożonej w dniu 18 stycznia 2017 r. wykazano, że 52 (12,2%) słuchaczy z 427 wpisanych uczestniczyło w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych przysługują na każdego ucznia uczestniczącego, w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone ich własnoręcznymi podpisami na listach obecności na tych zajęciach.

Z 15 wybranych losowo słuchaczy Szkoły, zapisanych w Księdze słuchaczy i w dziennikach lekcyjnych roku szkolnego 2016/2017, 11 osób przesłuchano w charakterze świadka²⁷. Zeznali oni m.in., że w oparciu o swoje obserwacje, średnio w zajęciach edukacyjnych w obecnym roku szkolnym uczestniczyło (...) ok.10-20 osób z całego semestru (...).(…) czasami bywało pięć do siedmiu osób, czasami cztery, im bliżej egzaminów tym frekwencja była większa (...).(…) trudno jest mi powiedzieć, ponieważ jednocześnie uczestniczyłem w zajęciach przygotowujących do egzaminu zawodowego i nie brałem udziału w części zajęć w Liceum (...).(…) czasami połowa, czasami sześciu słuchaczy III semestru z grupy III (...).(…) zdarzało się, że było 12, 20, ale było też nawet kilku, np. siedmiu (...). (...) różnie było, zdarzało się, że była pełna sala, szczególnie wtedy, kiedy dochodzili ci słuchacze, którzy jednocześnie pobierali naukę w szkole policealnej prowadzonej przez AWANS (...).

Słuchacze w swoich zeznaniach stwierdzali m.in., że obecność na zajęciach potwierdzali podpisem najczęściej na (...) luźnej kartce nauczyciela (...).(…) było różnie, raz dziennik był raz go nie było, podpisywałem się na listach a potem uzupełniałem podpisy w dzienniku (...).(…) w dzienniku lekcyjnym, podczas zajęć w obecności nauczyciela (...).(…) w tym semestrze tj. od września do końca grudnia uczestniczyłem w zajęciach w dniu 10 grudnia i wtedy obecność na zajęciach potwierdziłem w dzienniku (...).(…) obecność na zajęciach potwierdzałem swoim podpisem na listach obecności, nigdy w dzienniku (...).

Słuchacze pytani, jak często brali udział w zajęciach lekcyjnych i czy w bieżącym roku szkolnym obecni byli na wszystkich zajęciach, czy też na części zaplanowanych zajęć edukacyjnych, zeznawali m.in., że (...) nie brałem udziału we wszystkich zaplanowanych zajęciach w tym roku szkolnym (...).(…) nie byłem na wszystkich zaplanowanych zajęciach, jedynie na ich części (...).(…) staram się być na wszystkich zajęciach (...), (...) na wszystkich na pewno nie byłam, o ile pamiętam, to byłam nieobecna na części zajęć w listopadzie i w grudniu (...).(…) w tym semestrze tj. od września do końca grudnia 2016 r. uczestniczyłem w zajęciach w dniu 10 grudnia kolega powiedział mi, że w tej szkole wystarczy przynieść prace kontrolne i pojawić się kilka razy na zajęciach, aby uzyskać zaliczenie (...).

(dowód: akta kontroli, str. 414-507)

Dyrektor Szkoły nie potrafił wyjaśnić istotnie niższej frekwencji słuchaczy Liceum na zajęciach edukacyjnych w listopadzie i grudniu 2016 r., w stosunku do frekwencji wykazanej przez Szkołę w grudniu w latach 2013-2015. Stwierdził, że (...) Wysyłałismy pisemne przypomnienie do każdego słuchacza o terminach zajęć. Mimo to frekwencja była niska. Wydaje mi się, że słuchacze świadomie kalkulują, że skoro mają 50% frekwencję w semestrze, to nie muszą być obecni na wszystkich zajęciach (...)

(dowód: akta kontroli, str. 52)

²⁷ Słuchacze: B.D., B.R., R.T. (nie stawił się na wezwanie, brak potwierdzenia odbioru pisma), A.K., S.A., Ś.R., K.K., R.W., S.J., (nie stawił się na wezwanie, brak potwierdzenia odbioru pisma), A.K., G.R. (pomimo prawidłowego wezwania, świadek nie stawił się), K.H., K.M., K.J. (nie stawił się na wezwanie, usprawiedliwiony wyjazd za granicę), W.I.

W Informacjach miesięcznych o liczbie słuchaczy z lat 2013-2015 wykazywano, że w grudniu, udział w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych potwierdziło swoim podpisem w liście obecności, odpowiednio: 176, 344 i 440 słuchaczy, tj. 100% zapisanych w tym czasie w dokumentacji Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 1075-1087)

Dwóch tymczasem z 11 przesłuchiwanym słuchaczy, których obecność na zajęciach potwierdzona była w listach obecności zeznało, że nie są słuchaczami Szkoły i w latach szkolnych 2015/2016 oraz 2016/2017 nie uczęszczali na żadne zajęcia edukacyjne w NLO AWANS, a czterech przesłuchanych nie potwierdziło autentyczności lub miało wątpliwości, co do autentyczności podpisów, złożonych na okazywanych im w trakcie przesłuchań dokumentach (listach obecności i dziennikach lekcyjnych).

Pan K.K. zeznał, że (...) *aktualnie nie jestem słuchaczem tej Szkoły. Zapisalem się dwa lata temu, we wrześniu 2014 r. lub w 2015 r. do Liceum Eksternistycznego AWANS, w którym w ciągu roku mogłem zdobyć maturę, jednak nie uczestniczyłem w żadnych zajęciach. Od grudnia 2015 r. przebywam za granicą i sporadycznie odwiedzam rodzinę. Nie składałem rezygnacji i nie zostałem skreślony z listy słuchaczy (...).* Nie potwierdzał własnoręcznym podpisem obecności na zajęciach.

(dowód: akta kontroli, str. 418-419)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan K.K. od 1 września 2015 r. jest słuchaczem NLO wpisanym do Księgi słuchaczy i w roku szkolnym 2015/2016 był wpisany w dzienniku lekcyjnym semestru I. W roku szkolnym 2016/2017 słuchacz ten był wpisany na semestr II w dzienniku lekcyjnym tego semestru, natomiast w semestrze III wpisany został do dziennika lekcyjnego grupy I.

(dowód: akta kontroli, str. 429-431, 508-509, 548-649, 789-790)

Według zapisów w liście obecności na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych semestru I, grupy I w roku szkolnym 2015/2016 w miesiącach: wrzesień, październik, listopad, grudzień 2015 r. i styczeń 2016 r., potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.K. na 154 godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- w dniach: 26 i 27 września 2015 r., odpowiednio na 5 i 10 godzinach,
- w dniach 10, 11, 24 października 2015 r. łącznie na 31 godzinach i 25 października 2015 r., na 9 godzinach,
- w dniach: 7, 8 listopada 2015 r. odpowiednio na 5 i 11 godzinach, 21 i 22 listopada 2015 r., łącznie na 18 godzinach,
- w dniach: 5, 6, 19 grudnia 2015 r. łącznie na 30 godzinach i 20 grudnia 2015 r., na 9 godzinach,
- w dniach: 9, 10 stycznia 2016 r. odpowiednio na 8 i 5 godzinach, 23 i 24 stycznia 2016 r., odpowiednio na 9 i 4 godzinach.

(dowód: akta kontroli, str. 420-428)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru II w roku szkolnym 2015/2016, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.K. na wszystkich godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 6 i 21 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r., 7 maja 2016 r. 4 i 18 czerwca 2016 r.,
- z języka angielskiego w dniach 7 i 22 maja 2016 r.,
- z historii w dniach: 7 i 20 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r., 4 i 5 czerwca 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 20 lutego, 9 kwietnia 2016 r., 19 czerwca 2016 r.,

- z geografii, w dniach: 5 marca 2016 r. i 9 kwietnia 2016 r.,
- z biologii, w dniach: 7 lutego 2016 r., 21 maja 2016 r. i 5 czerwca 2016 r.,
- z fizyki, w dniach: 21 lutego 2016 r. i 10 kwietnia 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 5 marca 2016 r., 10 kwietnia 2016 r., 21 maja 2016 r., 18 czerwca 2016 r. (na trzech z pięciu obowiązkowych zajęć) i 19 czerwca 2016 r.,
- z informatyki, w dniach 6 lutego 2016 r. i 5 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 508-547)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru III gr. I, w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.K. na wszystkich godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 4 i 24 września 2016 r., 29 i 30 października 2016 r.,
- z języka angielskiego w dniach 16 października 2016 r. i 13 listopada 2016 r.,
- z historii w dniach: 3 września 2016 r., 16 i 29 października 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 4 i 24 września 2016 r., 30 października 2016 r. i 12 listopada 2016 r.,
- z przyrody, w dniach: 25 września 2016 r. i 12 listopada 2016 r.,
- z matematyki, w dniu 3 września 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 548-567)

Pan K.K. zeznał, że (...) *nie potwierdzałem własnoręcznym podpisem obecności na zajęciach w ww. dziennikach, nawet nie są podobne do mojego podpisu (...) i nie wiedział, kto potwierdzał jego obecność na zajęciach w tych okresach.*

(dowód: akta kontroli, str. 419)

Pan R.B. zeznał, że (...) *nie uczęszczałem i nie uczęszczam na zajęcia prowadzone w tej Szkole. Nie jestem słuchaczem tej Szkoły. Nie rozpocząłem nauki w tej Szkole, jedynie zapisałem się do tej Szkoły. Wypełniłem jedynie kwestionariusz, ale nie dostarczyłem potrzebnego świadectwa ukończenia gimnazjum. We wrześniu 2016 r. zapisałem się również do Technikum kształcącego w zawodzie technik górnictwa podziemnego, prowadzonego przez spółkę AWANS. Ale do tego Technikum również nie uczęszczałem. W listopadzie 2016 r. otrzymałem informację ze Szkoły, że zostałem dopuszczony do egzaminu zawodowego w styczniu 2017 r. (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 468-473)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan R.B. od 1 września 2016 r. jest słuchaczem NLO, i w roku szkolnym 2016/2017 był wpisany w dzienniku lekcyjnym semestru I .

(dowód: akta kontroli, str. 568-571, 789-790)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru I w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana R.B. na wszystkich godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 1,15 i 29 października 2016 r. i 12 listopada 2016 r. oraz w dniach 7 i 21 stycznia 2017 r.,
- z języka angielskiego w dniach 25 września 2016 r., 16 października 2016 r. oraz 21 i 22 stycznia 2017 r.,
- z historii w dniach: 25 września 2016 r., 2 i 30 października 2016 r., 13 listopada 2016 r. oraz 21 stycznia 2017 r.,
- z podstaw przedsiębiorczości, w dniach: 1 i 2 października 2016 r. oraz 21 stycznia 2017 r.,
- z geografii, w dniu 29 października 2016 r. oraz 7 i 21 stycznia 2017 r.,
- z chemii, w dniu 12 listopada 2016 r. oraz 21 stycznia 2017 r.,

- z fizyki, w dniach: 30 października 2016 r. oraz 8 i 21 stycznia 2017 r.,
- z matematyki, w dniach: 16 października 2016 r. i 13 listopada 2016 r. oraz 21 stycznia 2017 r.,
- z informatyki, w dniach: 15 października 2016 r. i 21 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 568-601, 791-815)

Pan R.B. zeznał, że (...) *nie brałem udziału w tych zajęciach edukacyjnych, (...) nigdy nie potwierdzałem obecności na zajęciach w tym okresie (...) i nie wiedział, kto potwierdzał jego obecność na zajęciach.*

(dowód: akta kontroli, str. 469-473)

Pan A.K. zeznał, że (...) *jestem słuchaczem V semestru NLO dla Dorosłych AWANS, nie wiem, w której grupie. Na zajęcia przyjeżdżam na pisemne wezwanie/informacje ze szkoły. Mieszkam daleko i często pracuję w weekendy. Zdarzało się, że w trakcie zajęć w NLO uczestniczyłem jednocześnie w zajęciach kwalifikacyjnych kursów zawodowych w zawodzie technik mechanik pojazdów samochodowych (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 480-482)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan A.K. od 2 listopada 2015 r. jest słuchaczem NLO i w roku szkolnym 2016/2017 był wpisany w dzienniku lekcyjnym semestru V, grupa III.

(dowód: akta kontroli, str. 602-603, 789-790)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru V gr. III w roku szkolnym 2016/2017, na stronach 116-117 i 122-123, potwierdzony był nieczytelny podpisem udział Pana A.K. w zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z historii w dniach: 17 września 2016 r. (pięć godzin), 9 października 2016 r. (pięć godzin), 5 listopada 2016 r. (pięć godzin) i 19 listopada 2016 r. (pięć godzin),
- z wiedzy o społeczeństwie w dniach: 22 października 2016 r. (pięć godzin), 23 października 2016 r. (pięć godzin), 6 listopada 2016 r. (pięć godzin) i 19 listopada 2016 r. (pięć godzin).

(dowód: akta kontroli, str. 602-615)

Pan A.K. zeznał, że (...) *mam wątpliwości, co do autentyczności podpisów zamieszczonych we wskazanym dzienniku na stronach 116-117 i 122-123, ponieważ nie są podobne do moich wcześniej złożonych podpisów (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 481-482)

Pan R.Ś. zeznał, że (...) *Aktualnie jestem na III semestrze, bodajże II grupa, ale nie jestem pewny. Naukę rozpocząłem w 2012 r. chodziłem nieregularnie i po I semestrze wypisałem się ze szkoły. Powtórnie zapisałem się 1 lutego 2016 r. i sądząc, że jestem słuchaczem I semestru uczęszczałem przez 1-2 miesiące na zajęcia I semestru. Obecności potwierdzałem na listach. Nikt nie poinformował mnie, że zostałem przyjęty od razu na II semestr. O przyjęciu na II semestr dowiedziałem się w chwili, kiedy na zajęciach pojawiły się dzienniki i nauczyciele nie znaleźli mojego nazwiska na liście słuchaczy I semestru. Wówczas dowiedziałem się w sekretariacie, że zostałem wpisany od razu na listę słuchaczy II semestru (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 414-416)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan Ś.R. od 1 lutego 2016 r. jest słuchaczem NLO i w roku szkolnym 2016/2017 był wpisany w dzienniku lekcyjnym semestru II i semestru III, grupa I.

(dowód: akta kontroli, str. 508-509, 789-790)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru II w roku szkolnym 2015/2016 i semestru III gr. I w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana Ś.R. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego, w dniach: 6 i 21 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r., 7 maja 2016 r., 4 i 18 czerwca 2016 r.,
- z języka angielskiego, w dniach 7 maja (trzy godziny) i 22 maja 2016 r.,
- z historii, w dniach: 7 i 20 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r. (dwie godziny), 4 i 5 czerwca 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 20 lutego 2016 r., 9 kwietnia 2016 r. i 19 czerwca 2016 r.,
- geografii, w dniach: 5 marca 2016 r. i 9 kwietnia 2016 r.,
- z biologii, w dniach: 7 lutego 2016 r., 21 maja 2016 r. i 5 czerwca 2016 r.,
- z fizyki, w dniach: 21 lutego 2016 r. i 10 kwietnia 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 5 marca 2016 r., 10 kwietnia 2016 r., 21 maja 2016 r., 18 i 19 czerwca 2016 r.,
- z informatyki, w dniu 6 lutego 2016 r. (cztery godziny).

(dowód: akta kontroli, str. 508-547)

- z języka polskiego, w dniach: 4 i 24 września 2016 r., 29 i 30 października 2016 r.,
- z języka angielskiego, w dniach: 25 września 2016 r., 16 października 2016 r., 13 listopada 2016 r.,
- z matematyki, w dniu 3 września 2016 r.,
- z historii, w dniach: 3 września 2016 r., 16 i 29 października 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 4 września 2016 r., 30 października 2016 r. i 12 listopada 2016 r.,
- z przyrody, w dniach: 25 września 2016 r. i 12 listopada 2016 r.,

(dowód: akta kontroli, str. 548-567)

Pan Ś.R. zeznał, że (...) *nie mogę potwierdzić autentyczności tych podpisów, nie jestem pewny, ponieważ w tym okresie na pewno nie miałem 100% obecności na zajęciach (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 415-416)

Pan D.B. zeznał, że (...) *Jestem słuchaczem I semestru w NLO AWANS. Od września 2016 r. zostałem wpisany na listę słuchaczy w tej szkole (...). (...) W tym semestrze tj. od września do grudnia 2016 r. uczestniczyłem w zajęciach w dniu 10 grudnia i wtedy obecność na zajęciach potwierdziłem w dzienniku. Kolega powiedział mi, że w tej szkole wystarczy przynieść prace kontrolne i pojawić się kilka razy na zajęciach, aby uzyskać zaliczenie (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 486-488)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan D.B. od 1 września 2016 r. jest słuchaczem NLO i w roku szkolnym 2016/2017 był wpisany w dzienniku lekcyjnym semestru I.

(dowód: akta kontroli, str. 568-570, 789-790)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru I w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana D.B. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego, w dniach: 1, 15 i 29 października 2016 r. oraz 12 listopada 2016 r.
- z języka angielskiego, w dniach 25 września 2016 r. i 16 października 2016 r.,
- z historii, w dniach: 25 września 2016 r., 2 i 30 października 2016 r., 13 listopada 2016 r.,

- z podstaw przedsiębiorczości, w dniach 1 i 2 października 2016 r.,
- geografii, w dniu 29 października 2016 r.,
- z chemii, w dniu 12 listopada 2016 r.,
- z fizyki, w dniu 30 października 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 16 października 2016 r., 13 listopada 2016 r. i 10 grudnia 2016 r.,
- z informatyki, w dniach 15 października 2016 r. i 10 grudnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 568-601)

Odpowiadając na pytanie, czy świadek może potwierdzić autentyczność swoich podpisów w przedłożonym do wglądu dzienniku lekcyjnym semestru I, pozycja 1 z roku szkolnego 2016/2017, świadek odpowiedział (...) *Tak, ale tylko na dwóch zajęciach, tj. z matematyki (4 godziny) i informatyki (6 godzin) w dniu 10 grudnia 2016 r. Pozostałe podpisy potwierdzające moją obecność na zajęciach w tym dzienniku lekcyjnym nie są moimi podpisami (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 487-488)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan W.I. od 15 lutego 2014 r. jest słuchaczem NLO i w roku szkolnym 2014/2015 był słuchaczem semestru III w gr. II. W roku szkolnym 2015/2016 semestru V gr. III. W roku szkolnym 2016/2017 słuchacz ten był wpisany na semestr VI do dziennika lekcyjnego grupy III..

(dowód: akta kontroli, str. 493-497, 610-643, 789-790)

Według zapisów w liście obecności na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych semestru III, grupy II w roku szkolnym 2014/2015 w miesiącach: luty, kwiecień i czerwiec 2015 r., potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana W.I. na 81 godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- w dniach: 7 i 8 lutego 2015 r. na 20 godzinach, 21 i 22 lutego 2015 r., odpowiednio na 10 i 5 godzinach,
- w dniach 18 i 19 kwietnia 2015 r. łącznie na 19 godzinach,
- w dniach: 13, 14 czerwca 2015 r. łącznie na 18 godzinach oraz w dniach 27 i 28 czerwca 2015 r. na odpowiednio na 3 i 6 godzinach.

(dowód: akta kontroli, str. 493-497)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru V w roku szkolnym 2015/2016, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana W.I. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 6 i 20 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r., 9 i 24 kwietnia 2016 r. oraz 21 maja 2016 r.,
- z języka angielskiego w dniach: 6 marca 2016 r., 8 maja 2016 r. i 19 czerwca 2016 r.,
- z historii w dniach: 6 i 20 lutego 2016 r., 5 i 19 marca 2016 r., 23 kwietnia 2016 r. i 18 czerwca 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 24 kwietnia 2016 r., 7 i 21 maja 2016 r. oraz 4 i 5 czerwca 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 5 i 6 marca 2016 r., 23 kwietnia 2016 r., 7 i 22 maja 2016 r. oraz 4 i 19 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 616-643)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru VI gr. III w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana W.I. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 8 i 23 października 2016 r. oraz 6 i 19 listopada 2016 r.

- z języka angielskiego w dniach 17 września 2016 r. i 11 grudnia 2016 r.,
- z historii w dniach: 11 września 2016 r., 8, 9 i 22 października 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 10 września 2016 r., 22 października 2016 r. i 19 listopada 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 644-657)

Pan W.I. zeznał, że (...) *W dzienniku lekcyjnym z roku szkolnego 2015/2016, od 1 lutego do 31 sierpnia 2016 r., semestr V, potwierdzam autentyczność podpisów, z wyjątkiem podpisów na zajęciach z: matematyki w dniach 5.03.2016 r. – 5 godzin, 6.03.2016 r. – 5 godzin, 23.04.2016 r. – 5 godzin, 7.05.2016 r. – 5 godzin, 22.05.2016 r. – 6 godzin, 4.06.2016 r. – 5 godzin, 19.06.2016 r. 6 godzin; z historii w dniach: - 6.02.2016 r. – 5 godzin, 20.02.2016 r. – 5 godzin, 5.03.2016 r. – 5 godzin, 19.03.2016 r. – 5 godzin, 23.04.2016 r. – 6 godzin, 18.06.2016 r. – 5 godzin; z wiedzy o społeczeństwie w dniach: - 24.04.2016 r. – 6 godzin, 7.05.2016 r. – 5 godzin, 21.05.2016 r. – 5 godzin, 4.06.2016 r. – 5 godzin, 5.06.2016 r. – 5 godzin.*

W dzienniku lekcyjnym z roku szkolnego 2016/2017, od 1 września 2016 r. do 31 stycznia 2017 r., semestr VI, potwierdzam autentyczność podpisów, z wyjątkiem podpisów na zajęciach z: j. polskiego w dniach: 8.10.2016 r. – 5 godzin, 23.10.2016 r. – 4 godziny, 6.11.2016 r. – 4 godziny, 19.11.2016 r. – 4 godziny; z j. angielskiego w dniach: 17.09.2016 r. – 4 godziny, z matematyki w dniach: 10.09.2016 r. – 5 godzin, 22.10.2016 r. – 5 godzin, 19.11.2016 r. – 6 godzin, z historii w dniach: 11.09.2016 r. – 5 godzin, 8.10.2016 r. – 5 godzin, 9.10.2016 r. – 4 godziny, 22.10.2016 r. – 4 godziny.

Nie potwierdzam również autentyczności podpisów potwierdzających obecność na zajęciach znajdujących się na listach obecności z roku szkolnego 2014/2015 semestr III grupa II w dniach: 7,8,21,22 luty 2015 r., 18,19 kwiecień 2015 r. oraz 13,14,27,28 czerwiec 2015 r. (...)

Ponadto świadek zeznał, że (...) Teraz nie mogę powiedzieć, czy byłem obecny, czy też nie. Być może na paru zajęciach nie byłem, bo nie twierdzą, że chodziłem na wszystkie zajęcia. Często potwierdzałem obecność podpisem na zwykłej kartce z zeszytu, którą zabierał nauczyciel (...)

(dowód: akta kontroli, str. 490-492)

W Księdze słuchaczy NLO odnotowano, że Pan K.M. od 15 lutego 2014 r. jest słuchaczem NLO i w roku szkolnym 2014/2015 był słuchaczem semestru III gr. II. W roku szkolnym 2015/2016 - semestru IV i V gr. III. W roku szkolnym 2016/2017 słuchacz ten był wpisany na semestr VI do dziennika lekcyjnego grupy III..

(dowód: akta kontroli, str. 493-497, 610-657, 789-790)

Słuchacz zeznał m.in., że (...) Naukę w tej szkole rozpocząłem w lutym 2014 r. na I semestrze. Równocześnie byłem słuchaczem Technikum Górniczego prowadzonego przez AWANS. Zdarzało się, że terminy zajęć w Technikum i NLO pokrywały się, uczestniczyłem w jednych zajęciach np. w Technikum, a podpisywałem dwie listy obecności, potwierdzając udział w zajęciach w tych dwóch szkołach (...).

(dowód: akta kontroli, str. 501-503)

Według zapisów w liście obecności na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych semestru III, grupy II w roku szkolnym 2014/2015 w miesiącach: luty, kwiecień i czerwiec 2015 r., potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.M. na 87 godzinach zajęć edukacyjnych realizowanych:

- w dniach: 7 i 8 lutego 2015 r. na 20 godzinach, 21 i 22 lutego 2015 r. na 20 godzinach,
- w dniach 18 i 19 kwietnia 2015 r. łącznie na 19 godzinach,

- w dniach: 13, 14 czerwca 2015 r. łącznie na 13 godzinach oraz w dniach 27 i 28 czerwca 2015 r. łącznie na 15 godzinach.

(dowód: akta kontroli, str. 493-497)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru V w roku szkolnym 2015/2016, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.M. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 6 i 20 lutego 2016 r., 19 marca 2016 r., 9 i 24 kwietnia 2016 r.,
- z języka angielskiego w dniach: 6 marca 2016 r., 9 kwietnia 2016 r. 8 maja 2016 r. i 19 czerwca 2016 r.,
- z historii w dniach: 6 i 20 lutego 2016 r., 5 i 19 marca 2016 r., 23 kwietnia 2016 r. i 18 czerwca 2016 r.,
- z wiedzy o społeczeństwie, w dniach: 7 lutego 2016 r., 24 kwietnia 2016 r., 7 i 21 maja 2016 r. oraz 5 czerwca 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 5 i 6 marca 2016 r., 23 kwietnia 2016 r., 7 maja 2016 r. oraz 4, 5 i 19 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 616-643)

Według zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru VI gr. III w roku szkolnym 2016/2017, potwierdzony był nieczytelnym podpisem udział Pana K.M. na zajęciach edukacyjnych realizowanych:

- z języka polskiego w dniach: 10 września 2016 r., 8 i 23 października 2016 r. oraz 6 i 19 listopada 2016 r.
- z języka angielskiego w dniach: 11 i 17 września 2016 r.,
- z historii w dniach: 11 września 2016 r., 8, 9 i 22 października 2016 r.,
- z matematyki, w dniach: 10 i 17 września 2016 r., 22 października 2016 r. oraz 5 i 19 listopada 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 644-657)

Pan K.M. zeznał, że (...) *Nie wszystkie podpisy na przedstawionych dokumentach były moje. W większości przypadków moją obecność na zajęciach potwierdzała żona swoim podpisem, za moją zgodą, ponieważ razem z żoną i synem uczęszczaliśmy na zajęcia (...).*

Ponadto świadek zeznał, że (...) *W VI semestrze, oprócz miesiąca grudnia brałem udział we wszystkich zaplanowanych zajęciach (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 501-503)

Dwie osoby, które zeznały, że nie były słuchaczami Szkoły i nie uczęszczały na zajęcia edukacyjne, zostały sklasyfikowane w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017.

Pan K.K. słuchacz semestru I w roku szkolnym 2015/2016 został sklasyfikowany na podstawie ocen z prac kontrolnych oraz pisemnych i ustnych egzaminów semestralnych z języka polskiego, języka angielskiego, historii, podstaw przedsiębiorczości, geografii, chemii, fizyki, matematyki i informatyki.

(dowód: akta kontroli, str. 429-467, 816-818)

W semestrze II roku szkolnego 2015/2016 ten sam słuchacz uzyskał pozytywne oceny z prac kontrolnych oraz ustnych i pisemnych egzaminów semestralnych z języka polskiego, języka angielskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, biologii, fizyki, matematyki i informatyki.

(dowód: akta kontroli, str. 508-547, 816-818)

Pan R.B. słuchacz semestru I w roku szkolnym 2016/2017 został sklasyfikowany na podstawie ocen z pracy kontrolnej oraz pisemnego i ustnego egzaminu semestralnego z języka angielskiego oraz oceny pracy kontrolnej z informatyki.

(dowód: akta kontroli, str. 791-815)

Pan R.B. zeznał, że nie brał udziału w ww. zajęciach edukacyjnych i (...) *nie przedkładałem żadnej pracy kontrolnej i nie zdawałem egzaminów: pisemnego i ustnego z języka angielskiego. Nie przedkładałem żadnych prac kontrolnych i nie przystępowałem, nie zdawałem egzaminów z tych przedmiotów (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 472-473)

Przesłuchani w charakterze świadka nauczyciele²⁸ zeznawali, że podstawą klasyfikowania słuchaczy na koniec semestru w NLO były końcowe prace semestralne i wyniki egzaminów ustnych i pisemnych. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu semestralnego – zdaniem siedmiu nauczycieli - była obecność słuchacza na 50% zajęć edukacyjnych, potwierdzona jego własnoręcznym podpisem. Jedynie dwóch nauczycieli nie przywiązywało wagi do obecności słuchacza na zajęciach. Wszyscy przesłuchiwani nauczyciele zeznawali, że wpisów ocen z prac kontrolnych i egzaminów semestralnych w dziennikach lekcyjnych dokonywali osobiście. Wskazany nauczycielom m.in. słuchacz K.K. zapisany w dzienniku lekcyjnym I semestru w roku szkolnym 2015/2016 i w dzienniku lekcyjnym II semestru w roku szkolnym 2016/2017 został sklasyfikowany – jak zgodnie zeznali nauczyciele - na podstawie prac kontrolnych i zdanych ustnych i pisemnych egzaminów semestralnych. Nauczyciele zeznali również, że nie posiadają prac kontrolnych klasyfikowanych słuchaczy, a większość z nich twierdziła, że wg dyspozycji Dyrektora Szkoły mieli obowiązek przechowywania prac jedynie do końca semestru lub nie musieli ich przechowywać ze względu na ich dużą ilość.

(dowód: akta kontroli, str. 764-781)

Przesłuchiwany w charakterze świadka Dyrektor Szkoły zeznał, że nie wiedział, że podpisy niektórych słuchaczy nie są autentyczne. Nie wiedział też, kto w listach obecności i w dziennikach lekcyjnych potwierdzał obecność tych słuchaczy na zajęciach edukacyjnych. Na zadane przez kontrolerów pytanie, na jakiej podstawie wskazani słuchacze zaliczali poszczególne semestry i zdawali egzaminy semestralne z poszczególnych przedmiotów, odpowiedział (...) *Naprawdę, nie mam pojęcia (...).*

(dowód: akta kontroli, str. 50-53)

W dniach 26 i 27 listopada, 3 i 4, 10 i 11 oraz 17 i 18 grudnia 2016 r. kontrolerzy NIK zbadali frekwencję słuchaczy na poszczególnych zajęciach edukacyjnych.

W dniach 26 i 27 listopada 2016 r. w zajęciach edukacyjnych, zgodnie z planem i terminami zajęć, semestr jesienny 2016, powinno uczestniczyć, odpowiednio 311 słuchaczy: semestru I, II i III grupa I i II, semestru V gr. I i II oraz semestru VI gr. I, II i III oraz 219 słuchaczy semestru I, II i III gr. I i II i semestru V gr. I, II i III.

Ogółem w zajęciach w dniach 26 i 27 listopada 2016 r. wzięło udział odpowiednio 14 (4,5%) i 19 (8,7%) słuchaczy, spośród 311 i 219 słuchaczy mających uczestniczyć w zajęciach w tych dniach z: chemii, języka polskiego, geografii, matematyki, języka angielskiego, historii i przyrody.

(dowód: akta kontroli, str. 82-192)

²⁸ Uczący: wiedzy o społeczeństwie, matematyki, informatyki, języka polskiego, chemii, przyrody i biologii, geografii, fizyki, historii i języka angielskiego.

W dniach 3 i 4 grudnia 2016 r. w zajęciach edukacyjnych, zgodnie z planem i terminami zajęć, semestr jesienny 2016, powinno uczestniczyć 23 słuchaczy semestru III grupy III.

Ogółem w zajęciach w dniach 3 i 4 grudnia 2016 r. wzięło udział odpowiednio 5 (21,7%) i 6 (26,1%) słuchaczy, spośród 23 mających uczestniczyć w zajęciach w tych dniach z: historii, wiedzy o społeczeństwie i języka polskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 193-237)

W dniach 10 i 11 grudnia 2016 r. w zajęciach edukacyjnych, zgodnie z planem i terminami zajęć, semestr jesienny 2016, powinno uczestniczyć, odpowiednio 271 słuchaczy: semestru I, II i III grupa I i II, semestru IV gr. I i II, semestru V gr. I i II oraz 391 słuchaczy semestru I, II i III gr. I i II, semestru IV gr. I i II, semestru V gr. I, II oraz semestru VI gr. I, II i III.

Ogółem w zajęciach w dniach 10 i 11 grudnia 2016 r. wzięło udział odpowiednio 34 (12,6%) i 43 (11,0%) słuchaczy, spośród 271 i 391 słuchaczy mających uczestniczyć w zajęciach w tych dniach z: wiedzy o społeczeństwie, historii, języka polskiego, matematyki, chemii, informatyki, biologii i języka angielskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 238-344)

W dniach 17 i 18 grudnia 2016 r. w zajęciach edukacyjnych, zgodnie z planem i terminami zajęć, semestr jesienny 2016, powinno uczestniczyć, odpowiednio 237 słuchaczy: semestru I i III grupa I i III, semestru IV gr. I i II, semestru V gr. III i semestru VI gr. IV oraz 167 słuchaczy semestru I, semestru III gr. II, semestru IV gr. I i II oraz semestru V gr. III.

Ogółem w zajęciach w dniach 17 i 18 grudnia 2016 r. wzięło udział odpowiednio 27 (11,4%) i 5 (3,0%) słuchaczy, spośród 237 i 167 słuchaczy mających uczestniczyć w zajęciach w tych dniach z: chemii, podstaw przedsiębiorczości, języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, przyrody, wiedzy o społeczeństwie oraz historii.

(dowód: akta kontroli, str. 345-395)

Z wyjaśnień złożonych przez siedmiu nauczycieli uczących w Szkole w roku szkolnym 2016/2017 wynika, że na większości prowadzonych przez siebie zajęć nie mieli oni dzienników lekcyjnych, były one dostępne w sekretariacie Szkoły. Obecność na zajęciach słuchacze potwierdzali podpisem na luźnych listach obecności. Jak wyjaśnił jeden z nauczycieli (...) *listę zatrzymywałem dla siebie, a panie obsługujące sekretariat informowałem ustnie o frekwencji na zajęciach (...)*.

Nauczyciele nie potrafili określić przeciętnego poziomu frekwencji słuchaczy na zajęciach, (...) *rzadko było to 100%, ilość słuchaczy biorących udział w zajęciach zmieniała się w zależności od grupy. W zajęciach bierze udział od kilku do kilkunastu osób w jednej grupie (...)*. Nauczyciel języka angielskiego w wyjaśnieniach podał np., że (...) *ze względu na duże różnice w znajomości języka, część słuchaczy w miarę dobrze posługujących się językiem angielskim, często nie uczęszczała na zajęcia, ale przychodziła na egzamin (...)*.

Nauczyciele wyjaśnili również, że w dziennikach lekcyjnych nie wpisywali danych dotyczących daty zajęć, godzin oraz liczby słuchaczy obecnych na zajęciach ani nie obliczali frekwencji na swoim przedmiocie, a zapisów w tym zakresie dokonują, ich zdaniem, pracownicy sekretariatu Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 396-413)

Fakty te podważają wiarygodność danych zawartych w informacjach miesięcznych o liczbie słuchaczy, stanowiących podstawę do wyliczenia środków dotacji przekazywanych Szkole przez Urząd Miasta w Katowicach w badanych latach szkolnych.

6. Kwalifikacje dwóch z 10 nauczycieli objęte badaniem nie spełniały wymagań określonych w § 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji. Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości były realizowane przez nauczyciela, który nie posiadał przygotowania pedagogicznego w formie i wymiarze określonym w § 1 ust. 3 i 4 tego rozporządzenia, natomiast zajęcia z fizyki prowadził nauczyciel, który nie ukończył studiów podyplomowych w zakresie nauczanego przedmiotu, wymaganych § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, iż dotychczasowi nauczyciele tych przedmiotów zrezygnowali z nauki w Liceum i wobec tego zajęcia z podstaw przedsiębiorczości prowadzi nauczyciel z wieloletnim doświadczeniem zawodowym w prowadzeniu zajęć w pozaszkolnych formach kształcenia dla dorosłych, natomiast zajęcia z fizyki prowadzi nauczyciel z uprawnieniami do prowadzenia zajęć z przedmiotu pokrewnego (matematyka). Dyrektor zapewnił, że od nowego semestru zatrudni do prowadzenia ww. zajęć nauczycieli z wymaganymi uprawnieniami.

(dowód: akta kontroli str. 963-1004)

7. Do 31 stycznia 2016 r. nauczyciele pracujący w Liceum zatrudniani byli na podstawie umowy o dzieło, mimo iż charakter wykonywanych przez nich czynności nie odpowiadał specyfice tej umowy. W kontrolowanym okresie na wypłaty wynagrodzeń z tytułu zawartych umów o dzieło Szkoła przeznaczyła kwotę 477 065,00 zł. Od wynagrodzeń wynikających z ww. umów o dzieło nie były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że przyczyną zawierania umów o dzieło było m.in. przekonanie, iż „wykładowca, nauczając wykonuje czynności dające konkretny rezultat, a mianowicie nauczył ucznia, w wyniku czego uczeń ten zdał egzamin.” Podał, że po konsultacji z prawnikiem uznano, że „właściwą formą zatrudnienia powinna być umowa zlecenie i od nowego semestru, tj. z dniem 1.02.2016 r. stosujemy tą formę zatrudnienia”.

NIK zwraca uwagę, że umowa o dzieło jest umową rezultatu, co oznacza, że przedmiotem tej umowy ma być osiągnięcie konkretnego zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. W oparciu o postanowienia zawartych umów o dzieło nauczyciele byli zobowiązani m. in. do opracowania programu nauczania, opracowania zagadnień do prac kontrolnych i egzaminów semestralnych, sprawdzenia prac kontrolnych i prowadzenia zajęć lekcyjnych w Liceum. Zdaniem NIK, zobowiązaniom nauczycieli wynikającym z zawartych umów nie można przypisać cech umowy o dzieło, są one bowiem właściwe dla umowy o świadczenie usług.

(dowód: akta kontroli str. 963-968, 993-1005)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Skuteczność i efektywność kształcenia

W roku szkolnym 2015/2016 Szkołę ukończyło 74 absolwentów²⁹. Do matury przystąpiło 14 słuchaczy (18,9%). Egzamin maturalny zdał jeden absolwent (7,1%³⁰ przystępujących). Wskaźnik absolwentów Liceum oraz osób przystępujących do egzaminu maturalnego i uzyskujących świadectwo dojrzałości w roku szkolnym 2015/2016, w stosunku do liczby słuchaczy rozpoczynających naukę (169³¹) wynosił odpowiednio: 43,8%, 8,2%, 0,6%. Odnotowano też znaczny odsetek (42,6%) osób, które skreślono z listy słuchaczy lub zrezygnowały z dalszej nauki (72). Ogółem w okresie od 1 września 2013 r. do 30 marca 2016 r. naukę w Liceum rozpoczęło 588 słuchaczy, z tego ubyło z ww. powodów 134 słuchaczy (tj. 22,8%), przy czym 118 osób³² skreślono z listy słuchaczy (20%), a 16 zrezygnowało z dalszej nauki (3%). Dyrektor wyjaśnił, że nie są mu znane powody rezygnacji słuchaczy z nauki i dalsze losy niedoszłych absolwentów Szkoły.

W roku szkolnym 2014/2015 szkołę ukończyło 38 absolwentów³³. Do matury przystąpiły 23 osoby (tj. 60% z liczby absolwentów), z czego jedna osoba przystąpiła do matury w starej formule, a 22 osoby zdawały tzw. „nową maturę”. Ogółem w 2015 r. egzamin maturalny zdało pięć osób³⁴, co stanowiło 13,1% absolwentów i 21,7% spośród przystępujących do tego egzaminu.

(dowód: akta kontroli str. 1018-1032)

Średnie wyniki uzyskane z pisemnego egzaminu maturalnego w latach szkolnych 2014/2015-2015/2016 na poziomie podstawowym były niższe od średnich w kraju z wyjątkiem egzaminu z języka angielskiego³⁵ przeprowadzonego w 2016 roku. Z przedmiotu tego słuchacze uzyskali średni wynik na poziomie 43,6% (w 2015 r.) i 73,6% (w 2016 r.), przy średniej krajowej odpowiednio: 77% i 72,1%. Z języka polskiego uzyskano średnie wyniki odpowiednio: 36,6% i 45,2% przy średniej krajowej 66% i 61%. Z matematyki natomiast uzyskano wyniki na poziomie 23,8%³⁶ oraz 4,5%, przy średniej krajowej kolejno 55% i 60,3%. Wyniki uzyskane w 2016 r. na egzaminie maturalnym z języka angielskiego i z języka polskiego były wyższe od uzyskanych w 2015 r. o odpowiednio: 30,1 i 8,6 punktu procentowego, natomiast z matematyki były niższe o 19,3 punktu procentowego.

Średnie wyniki matur na poziomie rozszerzonym są nieporównywalne ze średnią krajową, bowiem egzamin z języka obcego (angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, włoskiego), matematyki, historii oraz w 2015 r. z wiedzy o społeczeństwie³⁷ zdawało od jednego do trzech słuchaczy.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że do Liceum zapisuje się sporo absolwentów kwalifikacyjnych kursów zawodowych, dla których wymogiem uzyskania tytułu technika w zawodzie jest posiadanie wykształcenia średniego, więc znaczna część z nich przystępowała do matury niejako „z marszu”, bez dodatkowego przygotowania. Według wyjaśnień, słuchaczami Szkoły są też osoby, które mają spore braki w wiedzy ogólnej, często słabo zmotywowane, dla których zdanie matury nie jest głównym celem. Dyrektor poinformował, że wyniki egzaminów

²⁹ Dotyczy słuchaczy, którzy rozpoczęli naukę we wrześniu 2013/2015 oraz 8 słuchaczy, którzy rozpoczęli naukę od V semestru 2015/2016. Wszyscy kończyli naukę w roku szkolnym 2015/2016.

³⁰ Zdawalność matury z uwzględnieniem sesji poprawkowej.

³¹ Z tego 161 osób rozpoczęło w roku szkolnym 2013/2014, a 8 osób od V semestru w roku szkolnym 2015/2016.

³² 103 słuchaczy w roku szkolnym 2013/2014, 12 słuchaczy – 2014/2015 oraz 1 słuchacz w roku szkolnym 2015/2016.

³³ Pierwsi absolwenci Liceum ukończyli szkołę w roku szkolnym 2014/2015 - w styczniu oraz w kwietniu 2015 r. odpowiednio po 19 absolwentów.

³⁴ Jedna osoba zdała „starą maturę”, natomiast cztery osoby – „nową maturę”.

³⁵ Na wyższym poziomie kształtowały się również wyniki z języka niemieckiego, przy czym w Liceum nie były prowadzone zajęcia z tego języka obcego.

³⁶ 66,7% uzyskano w sesji poprawkowej.

³⁷ W 2016 r. egzamin z wiedzy o społeczeństwie na poziomie rozszerzonym zdawało 12 słuchaczy, którzy uzyskali średni wynik na poziomie 6,9%.

maturalnych z poszczególnych przedmiotów były corocznie analizowane na wrześnieowych posiedzeniach Rady Pedagogicznej. Pisemne analizy wyników egzaminu maturalnego sporządzone przez nauczycieli: matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, wiedzy o społeczeństwie (za 2015 r. i 2016 r.) oraz z historii (zakres rozszerzony w 2016 r.) obejmowały, m.in. następujące zagadnienia: opis arkusza, zdawalność, wykaz umiejętności, które sprawiały i nie sprawiały zdającym trudności oraz wnioski do pracy z maturzystami w dalszych latach. Według wyjaśnień Dyrektora, nauczyciele przedmiotów maturalnych byli zobowiązani do wdrażania tych wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 1018-1057, 1071-1073)

Na działalność Szkoły w latach 2012-2015 (w miesięcznych ratach) z budżetu Miasta Katowice przekazano ogółem 1 662 718,29 zł³⁸, z tego: 57 703,90 zł na kształcenie 33 słuchaczy w roku 2012, 187 955,90 zł na kształcenie 176 słuchaczy w roku 2013, 483 654,15 zł na kształcenie 344 słuchaczy w roku 2014 oraz 933 404,34 zł na kształcenie 440 słuchaczy w roku 2015. Średni koszt kształcenia jednego słuchacza wyniósł w tych latach odpowiednio: 1 748,60 zł, 1 067,90 zł, 1405,97 zł i 2 121,37 zł.

(dowód: akta kontroli str. 786-788, 1058-1070)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Mając na uwadze, wysokość otrzymanej przez Liceum w latach 2012-2015 dotacji (1 662 718,29 zł) oraz liczbę słuchaczy, którzy w tym okresie ukończyli Szkołę (112) należy zwrócić uwagę, że średni koszt wykształcenia w Liceum, w cyklu trzyletnim, jednego absolwenta wynosił 14 845,70 zł³⁹.

(dowód: akta kontroli str. 786-788, 1058-1070)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie skuteczność kształcenia w Liceum, którą określają: niski wskaźnik liczby absolwentów Szkoły oraz osób przystępujących do egzaminu maturalnego w stosunku do liczby słuchaczy rozpoczynających naukę. Niekorzystną sytuację potwierdza również niska efektywność prowadzonej działalności edukacyjnej wyrażona pogarszającym się wskaźnikiem zdawalności, co przełożyło się na wysokość średniego kosztu kształcenia jednego absolwenta.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁰, zwraca uwagę na:

1. Obowiązek dokonywania wpisów w księdze słuchaczy chronologicznie według dat rozpoczęcia nauki w Szkole przez słuchacza zgodnie z obowiązkiem określonym w § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie prowadzenia dokumentacji z 2014 r.
2. Konieczność prowadzenie kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wynajmowanych przez Centrum i wykorzystywanych na potrzeby Liceum, w tym bezpiecznych

³⁸ W latach 2012-2016 jednostkowe miesięczne stawki dotacji na ucznia niepublicznego liceum dla dorosłych zostały ustalone w wysokości odpowiednio: 143,90 zł, 155,98 zł, 144,85 zł, 199,19 zł i 218,50 zł.

³⁹ Wartość uzyskano przez podzielenie otrzymanej przez Szkołę w latach 2012-2015 dotacji (1 662 718,29 zł) przez łączną liczbę absolwentów z tych lat (112).

⁴⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 ze zm., zwana dalej „ustawą o NIK”.

i higienicznych warunków nauki oraz przekazywania protokołów z ww. kontroli organowi prowadzącemu określoną w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

3. Obowiązek właściwego, zgodnego ze stanem faktycznym, prowadzenia list obecności.

oraz wnosi o:

1. Zaniechanie pobierania i sporządzania w trakcie rekrutacji kopii dowodów osobistych kandydatów do Szkoły.
2. Zatrudnienie do prowadzenia zajęć edukacyjnych z podstaw przedsiębiorczości i z fizyki nauczycieli, którzy spełniają wymagania kwalifikacyjne do ich prowadzenia w liceum ogólnokształcącym, określone w § 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 31 stycznia 2017 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontrolerzy
Marian Dłucik
gł. specjalista kontroli państwowej**

.....

**Stefania Zalewska
gł. specjalista kontroli państwowej**

.....